

అరణ్యపర్వము - జ్ఞానవ్రతము

విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।
అతీంద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీకృష్ణ ధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకాశేయవాససమ్ ।
సానన్దం సున్దరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వ్యాస ధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్దం పరాయణమ్ ।
శాన్తం జితేంద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖి-
లాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ-
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే, వనపర్వణి,
యథాశక్తి, ద్వావింశోఽధ్యాయః, శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన
కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః

- తతః పర్వతభారార్తాన్ మందప్రాణవిచేష్టితాన్ ।
హయాన్సందృశ్య మాం సూతః ప్రాహ తాత్కాలికం వచః ॥ 22-20॥
- సాధు సంపశ్య వార్ణేయ శాల్వం సౌభపతిం స్థితమ్ ।
అలం కృష్ణావమన్వయేనం సాధు యత్నం సమాచర ॥ 22-21॥
- మార్దవం సఖితాం చైవ శాల్వాదద్య వ్యపాహర ।
జహి శాల్వం మహాబాహో మైనం జీవయ కేశవ ॥ 22-22॥
- సర్వైః పరాక్రమైర్వీర వధ్యః శత్రురమిత్రహన్ ।
న శత్రురవనుంతవ్యః దుర్బలోఽపి బలీయసా ॥ 22-23॥
- యోఽపిస్యాత్పీఠగః కశ్చిత్ కిం పునః సమరే స్థితః ।
స త్వం పురుషశార్దూల సర్వయత్నైరియం ప్రభో ॥ 22-24॥
- జహి వృష్ణికులశ్రేష్ఠ మా త్వాం కాలోఽత్యగాత్పునః ।
నైష మార్దవసాధ్యో వై మతో నాపి సఖా తవ ॥ 22-25॥
- యేన త్వం యోధితో వీర ద్వారకా చావమర్దితా ।
ఏవమాది తు కౌంతేయ శ్రుత్వాహం సారథేర్వచః ॥ 22-26॥
- తత్వమేతదితి జ్ఞాత్వా యుద్ధే మతినుధారయమ్ ।
వధాయ శాల్వరాజస్య సౌభస్య చ నిపాతనే ॥ 22-27॥
- దారుకం చాబ్రువం వీర ముహూర్తం స్థీయతామితి ।
తతోఽప్రతిమం దివ్యమ్ అభేద్యమతివీర్యవత్ ॥ 22-28॥
- ఆగ్నేయనుస్త్రం దయితం సర్వసాహం మహాప్రభమ్ ।
యోజయం తత్ర ధనుషా దానవాంతకరం రణే ॥ 22-29॥
- యక్షాణాం రాక్షసానాం చ దానవానాం చ సంయుగే ।
రాజ్ఞాం చ ప్రతిలోమానాం భస్మాంతకరణం మహత్ ॥ 22-30॥
- క్షురాంతమమలం చక్రం కాలాంతకయమోపమమ్ ।
అనుమంత్ర్యాహమతులం ద్విషతాం వినిబర్హణమ్ ॥ 22-31॥

జహి సౌభం స్వవీర్యేణ యే చాత్ర రిపవో మమ ।
ఇత్యుక్త్వా భుజవీర్యేణ తస్మై ప్రాహిణవం రుషా ॥ 22-32॥

రూపం సుదర్శనస్యాసీత్ ఆకాశే పతతస్తదా ।
ద్వితీయస్యేవ సూర్యస్య యుగాంతే ప్రతిష్యతః ॥ 22-33॥

తత్సమాసాద్య నగరం సౌభం వ్యపగతత్విషమ్ ।
మధ్యేన పాటయామాస క్రకచో దార్వివోచ్ఛ్చితమ్ ॥ 22-34॥

ద్విధా కృతం తతః సౌభం సుదర్శనబలాద్ధతమ్ ।
మహేశ్వరశరోద్ధూతం పపాత త్రిపురం యథా ॥ 22-35॥

తస్మిన్నిపతితే సౌభే చక్రమాగాత్ కరం మమ ।
పునశ్చాదాయ వేగేన శాల్యాయేత్యహమబ్రువమ్ ॥ 22-36॥

తతః శాల్యం గదాం గుర్వీమ్ ఆవిధ్యంతం మహాహవే ।
ద్విధా చకార సహసా ప్రజజ్వాల చ తేజసా ॥ 22-37॥

తస్మిన్ వినిహతే వీరే దానవాస్త్రస్తచేతసః ।
హాహాభూతా దిశో జగ్ముః అర్దితా మమ సాయకైః ॥ 22-38॥

తతోఽహం సమవస్థాప్య రథం సౌభసమీపతః ।
శంఖం ప్రధ్మాప్య హర్షేణ సుహృదః పర్యహర్షయమ్ ॥ 22-39॥

తన్నేరుశిఖరాకారం విధ్వస్తాట్టాలగోపురమ్ ।
దహ్యామానమభిప్రేక్ష్య స్త్రియస్తాః సంప్రదుద్రువుః ॥ 22-40॥

ఏవం నిహత్య సమరే సౌభం శాల్యం నిపాత్య చ ।
ఆనర్తాన్ పునరాగమ్య సుహృదాం ప్రీతిమావహమ్ ॥ 22-41॥

తదేతత్కారణం రాజన్ యదహం నాగసాహ్వయమ్ ।
నాగమం పరవీరఘ్న న హి జీవేత్ సుయోధనః ॥ 22-42॥

మయ్యాగతేఽథవా వీర ద్యూతం న భవితా తథా ।
అద్యాహం కిం కరిష్యామి భిన్నసేతురివోదకమ్ ॥ 22-43॥

వైశంపాయన ఉవాచ

- ఏవముక్త్యా మహాబాహుః కౌరవం పురుషోత్తమః ।
ఆమంత్ర్య ప్రయయౌ శ్రీమాన్ పాండవాన్ మధుసూదనః ॥ 22-44॥
- అభివాద్య మహాబాహుః ధర్మరాజం యుధిష్ఠిరమ్ ।
రాజ్ఞా మూర్ధన్యపాశ్రూతః భీమేన చ మహాభుజః ॥ 22-45॥
- పరిష్వక్తశ్చార్జునేన యమాభ్యాం చాభివాదితః ।
సమానితశ్చ ధామ్యేన ద్రౌపద్యా చార్చితోఽశ్రుభిః ॥ 22-46॥
- సుభద్రామభిమన్యుం చ రథమారోప్య కాంచనమ్ ।
ఆరురోహ రథం కృష్ణః పాండవైరభిపూజితః ॥ 22-47॥
- శైబ్యసుగ్రీవయుక్తేన రథేనాదిత్యవర్చసా ।
ద్వారకాం ప్రయయౌ కృష్ణః సమాశ్వాస్య యుధిష్ఠిరమ్ ॥ 22-48॥
- తతః ప్రయాతే దాశార్హే ధృష్టద్యుమ్నోఽపి పార్వతః ।
ద్రౌపదేయానుపాదాయ ప్రయయౌ స్వపురం తదా ॥ 22-49॥
- ధృష్టకేతుః స్వసారం చ సమాదాయాథ చేదిరాట్ ।
జగమా పాండవాన్ దృష్ట్వా రమ్యాం శుక్తిమతీం పురీమ్ ॥ 22-50॥
- కేకయాశ్చాప్యనుజ్ఞాతాః కౌంతేయేనామితతేజసా ।
ఆమంత్ర్య పాండవాన్ సర్వాన్ ప్రయయుస్తేఽపి భారత ॥ 22-51॥
- బ్రాహ్మణాశ్చ విశ్శ్చైవ తథా విషయవాసినః ।
విస్సృజ్యమానాః సుభృశం న త్యజంతి స్మ పాండవాన్ ॥ 22-52॥
- సమవాయః స రాజేంద్ర సుమహద్భుతదర్శనః ।
ఆసీన్మహాత్మనాం తేషాం కామ్యకే భరతర్షభ ॥ 22-53॥
- యుధిష్ఠిరస్తు విప్రాంస్తాన్ అనుమాన్య మహామనాః ।
శశాస పురుషాన్ కాలే రథాన్ యోజయతేతి వై ॥ 22-54॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే వనపర్వాంతర్గత అర్జునాభిగమనపర్వణి
సౌభవధోపాఖ్యానే ద్వావింశోఽధ్యాయః ॥ 22 ॥

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారి గోవిందనామావళి

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

